

Гринюк І. Л.

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРАГМАТИКА СИНТАКСИСУ В ОРИГІНАЛІ ТА ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ «МОСКОВІАДА» Ю. АНДРУХОВИЧА

Статтю присвячено аналізу синтаксичних конструкцій і зворотів у романі «Московіада» Юрія Андруховича та його перекладі німецькою мовою Забіни Штюр. Синтаксис виконує в тексті не лише граматичні функції, а і є складником прагматичного потенціалу твору. Саме тому під час перекладу художніх творів важливим завданням є проаналізувати прагматичні значення оригіналу, закладені на синтаксичному рівні, і зберегти в перекладі не лише їхню форму, а й зміст.

Ключові слова: прагматика, прагматичний потенціал, Юрій Андрухович, «Московіада», синтаксичні звороти, прагматика синтаксису, художній переклад.

Постановка проблеми. Тема «Прагматика синтаксису у творах Ю. Андруховича» є лише одним із аспектів дослідження прагматичного потенціалу творів цього письменника в оригіналах та їхніх німецькомовних перекладах. На шляху до визначення особливостей перекладу та способів подолання труднощів під час перекладу романів та есе Ю. Андруховича німецькою мовою важливим є зіставний аналіз оригінальних і перекладних творів для одержання результатів найоптимальніших способів перекладу української постмодерної прози.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Прагматичну природу синтаксису під час перекладу сучасного роману в теорії та практиці міжкультурної комунікації розглядають і вивчають Т. ван Дейк, С. Агапова, Н. Конопленко, М. Пен-тилюк, Г. Лакофф та інші.

Постановка завдання. Мета статті – виявити в тексті роману «Московіада» Юрія Андруховича ті синтаксичні стилістичні засоби, за допомогою яких реалізується прагматичний потенціал твору. Серед низки інших перекладознавчих досліджень стаття встановлює кореляції між типами синтаксичних конструкцій, їхніми прагматичними функціями та перлокутивним ефектом. Ураховуючи головне завдання перекладача (зберегти авторські інтенції та вплив на читача в тексті перекладу), проаналізуємо можливий рівень збереження прагматичних значень стилістичних фігур на рівні синтаксису в оригіналі та перекладі.

Виклад основного матеріалу. «Московіада» – другий роман Юрія Андруховича, який вийшов дру-

ком у 1992 році з підзаголовком «Роман жахів» і розповідає про один день із життя в Москві студента з України. Текст роману перекладено польською, німецькою, чеською, іспанською, болгарською, французькою, угорською, словацькою й англійською мовами. Постмодерний стиль твору й унікальність творчих підходів письменника викликають інтерес науковців різних галузей. Особливо складно зберігати структуру твору під час перекладу на мову, синтаксис якої має чіткі правила. Тому важливим для розвитку перекладацьких принципів романів українського постмодернізму стане аналіз перекладу синтаксичних конструкцій і збереження їхніх прагматичних значень німецькою мовою.

У центрі дослідження – антропологічний підхід, який бере до уваги наявність адресанта (автора) і читача. До речі, у романі «Московіада» говоримо про псевдоавторство, оскільки автор твору співвідносить себе з головним персонажем і веде розповідь від першої особи, але на власний манер: письменник звертається до себе у творі, називає себе Отто фон Ф. і нібито веде розмову сам із собою. Вплив цього автора-персонажа на читача здійснюється різними способами, проте найвищого прояву експресія тексту досягає саме на синтаксичному рівні.

Синтаксис відповідає за порівняно великі за обсягом і складні за структурою одиниці, а це означає, що на цьому мовному рівні є багатий діапазон використання експресивних і стилістичних засобів. Це й використання складних чи простих речень, риторичних запитань, безсполучникового чи навмисне полісполучникового зв'язку, повтори

та градації, анафори, парантези, еліпси й інші елементи стилістичного синтаксису.

Зважаючи на те, що письменник має можливість відредувати свій твір, потрібно брати до уваги, що порушення норм мови, порядку слів і побудови речень зумовлені закладеними в них прагматичними значеннями, а отже, авторські інтенції реалізуються також через синтаксис.

Оскільки змішування особливостей різних стилів належить до характерних ознак творчості Юрія Андруховича, то й у романі «Московіада» простежуємо поєднання високого пафосного стилю із розмовним. Така своєрідність має, звичайно, відображення на синтаксичному рівні, де складні підрядні конструкції чергуються з простими реченнями та парцеляціями. За Наталією Конопленко, «засіб парцеляції – членування речення, при якому зміст вислову розкривається не в одній, а в двох чи кількох інтонаційно смислових мовних одиницях, розташованих послідовно одна за одною після розділової паузи» [3].

Парцельовані конструкції сприяють «адекватній інтерпретації тексту реципієнтом, оскільки підказують, де саме слід зробити паузу (на місці крапки), як інтонаційно виділити актуалізований компонент» [3]. З іншого боку, важливою функцією таких конструкцій є перлокутивний ефект неочікування, коли читач сприймає речення як завершену думку, проте вона продовжується в наступному, акцентуючи увагу реципієнта на найважливішій для автора складовій частині повідомлення. Збереження парцельованих конструкцій у перекладі сприяє відображенню повної архітекτονіки та ритміки тексту оригіналу, що можна простежити в таких прикладах:

«Його поезія схожа на містечкове літо – в ній повно трави, старого каміння й солодкої пилуки. Повно малих перукарень і порослих забуттям цвинтарів. Це скрипка соло» [1, с. 18].

«Seine Poesie gleicht dem Sommer in einer Kleinstadt, voll Gras, alten Steinen und süßem Staub. Voll kleiner Friseurläden und vom Vergessen überwuchertes Friedhöfe. Ein Geigensolo» [6, с. 38].

«Тепер роздивися уважно, хто тут є. Крім вас чотирьох» [1, с. 21].

«Schau dich mal aufmerksam um, was hier für Leute sind. Außer euch viere natürlich» [6, с. 58].

«Горілка йде досить непогано. Тепер айне кляйне цигаретте – і шубовсь у ванну. І пішли вони всі. Тут тебе ніхто не знайде. Можна сидіти роками. Аж поки турки не відремонтують будинок. Аж поки не настане новий срібний вік» [1, с. 40].

«Der Wodka trinkt sich gar nicht schlecht. Jetzt aaine kljaine Zigarett – und ab in die Badewanne. Die sollen dir alle gestohlen bleiben. Hier findet dich niemand. Hier kannst du Jahrelang bleiben. Bis die Türken das Gebäude renovieren. Bis ein neues silbernes Zeitalter anbricht» [6, с. 81].

Важливою складовою частиною парцельованих конструкцій є еліпси. За допомогою еліпсів автор відсортовує другорядну інформацію, причому увагу зосереджено на тому, що, за його замислом, найвагоміше. Тому в перекладі важливо передати смисловий наголос, зберігаючи речення-еліпси:

«Але на цьому й закінчується вся поезія. Далі – навіть не проза» [1, с. 12].

«Damit ist aber auch Schluß mit der Poesie. Was folgt, ist nicht einmal Prose» [6, с. 17].

«Плащ, касета, Галя. Досить багато, як на один день. Який, до речі, ще не скінчився» [1, с. 44].

«Der Mantel, die Kasette, Galja. Mehr als genug für einen Tag. Der ja übrigens noch nicht zu Ende ist» [6, с. 89].

У стилістичному аспекті відокремлені члени речення, а тим паче, якщо вони утворюють у тексті власне речення як логічно завершену думку, – явище, «частотніше в писемному мовленні, а також в усному мовленні переважно інтелігенції, ерудованих осіб. Це вкрай необхідні речення в мовленні теоретично зрілому чи суміжному з ним» [2, с. 258].

Поряд із власне граматичною стилістикою синтаксису вагому роль відіграють стилістичні засоби на рівні синтаксису. Розглянемо, який прагматичний потенціал закладено у творі та його перекладі за допомогою анафори, полісиндетону, градації, питально-відповідних форм, повтору та парантези.

Мета **анафори** – викликати потрібні авторові емоції [5, с. 306]. Епіфора підбиває підсумки, додає значущості останньому елементові. Вони допомагають організувати текст, служать його архітектоніці.

«Потрапити сюди кожна прагнула півжиття. Потрапити до Москви на цілих два роки! Потрапити до Москви, де, безсумнівно, на решті помітять і вознесуть! Потрапити до Москви, аби лишитися в ній навіки! Бути в ній похованою (кремованою!). Потрапити до Москви, де генералів, секретарів, іноземців, патріотів, екстрасенсів <...> А головне – повно бананів!...» [1, с. 409].

Безумовно, увага читача зосереджується на повторюваному вислові, а таке додаткове наванта-

ження тексту викликає відповідні емоції (Москва як мрія життя кожної провінційної дівчини). Такий же ефект створює перекладач у своєму тексті: «*Beide haben ihr halbes Leben darauf verwendet, es bis hierher zu schaffen. Nach Moskau, für ganze zwei Jahre! Nach Moskau, wo man sie zweifellos endlich entdecken, sie fördern wird! Nach Moskau, um für immer zu bleiben! Um hier begraben (eingeschert!) zu werden! Nach Moskau, wo es Generäle, Sekretäre, Ausländer, Patrioten, Wunderheiler gibt <...> Und vor allem massenhaft Bananen!*» [6, с. 10].

Полісиндетон має різні ефекти: 1) розгубленість, непевність; 2) надає ритмічні імпульси, самостійне значення кожній одиниці [4]; 3) засіб пародіювання, як прийом створення іронічного підтексту використовується повтор сполучників сурядності; він створює пафосну, урочисту інтонацію при скромному, примітивному змісті (контраст викликає сміх) [5, с. 314].

«*Tu gadaв, Otto фон Ф., поплившися у хвості за старими галичанськими уявленнями, що пивбар – це обов'язково затишина і суха печера на старовинній брукованій вулиці, де на вивісці симпатичний Чортик із округлим від зловживань кендюшком, де тьмяне світло, неголосна музика, де кельнер вживає незбагненне словосполучення «прошу пана?»» [1, с. 19].*

У перекладі ці одиниці втрачають свою самостійність, а їхнє акцентування губиться серед низки однорідних членів речення: «*Als alter Galizier, Otto von F., hast du dir eine Bierbar immer als eine gemütliche und trockene Höhle in einer albertümlichen gepflasterten Straße vorgestellt, ein sympathisches Teufelchen mit wohlgerundetem Bauch auf dem Aushängeschild, gedämpftes Licht, leise Musik und ein Kellner, der die unerhörte Wortverbindung «Sie wünschen, bitte?» gebraucht» [6; 41].*

Іншу функцію (власне, ефект розгубленості) виконує полісиндетон у таких рядках: «*Винен я перед собою. Що приходив на їхні виклики. Що подавав їм руку з безмежної вихованості, вважаючи, зрештою, також людьми, хоч і скаліченими. Що написав той папір, котрий і досі там, в їхніх архівах, – жовкне, блякне, тліє <...>» [1, с. 57].*

«*Von mir selbst bin ich schuldig. Daß ich ihren Vorladungen gefolgt bin. Daß ich sie trotz allem für Menschen hielt, wenn auch für verkrüppelte, und ihnen aus grenzloser Wohlerzogenheit die Hand gab. Daß ich dieses Papier geschrieben habe, das dort in ihren Archiven, vergilbt, verblaßt, verwest <...>» [6, с. 117].* Перлокутивне значення безвихідного становища, каяття, самозвинувачення та плин

думок головного героя чітко передані за допомогою збереження цієї стилістичної фігури.

Інакшого прагматичного значення полісиндетон набуває в наступній цитаті. Протиставлення вбогого змісту (на самоті герой п'є вино вночі на вулиці) урочистій інтонації, якої додають багаторазові повторення сполучника:

«*I мавпа кричала, i барабан бив, i пив я до ранку вино своє в холодній альтанці під відквітаною сливою», – відповів на це другий» [1; 31].*

Утрата полісиндетону в перекладі пояснюється відсутністю схожого парного сполучника, який можна було б використати для збереження пафосності ситуації. У німецькій мові використовують натомість «*sowohl ... als auch*» чи «*nicht nur ... sondern auch*», які не надають прагматичного значення урочистості.

«*Der Affe schrie, die Trommel schlug, und ich habe bis zum Morgengrauen Wein getrunken in der kühlen Laube unter der verblühenden Pflaume» [6, с. 63].*

У художніх текстах, прозових і поетичних, **градація** виконує функції як логічної, так і емоційної домінанти [5, с. 317]. Збереження цього стилістичного засобу в перекладі допомагає відобразити інтонацію оригіналу, наприклад:

«*...я на декілька незабутніх хвилин поєднав далекі континенти, культури, цивілізації» [1, с. 29].*

«*...habe ich für ein paar unvergessliche Minuten Kontinente, Kulturen, Zivilisationen vereinigt» [6, с. 60].*

У наступних рядках градація має прагматичне значення довгої черги до пивного автомату, напружує атмосферу й загострює мовленнєву ситуацію:

«*Скільки разів доведеться ще ошкіритися погрозиливо у відповідь на чийсь цинічні домагання влізти поперед вас, поперед них, поперед усіх» [1, с. 21].*

Бачимо, що порушення структури градації в перекладі призводить до ефекту уточнення, а не емоційної напруги: «*Wie oft müsst ihr noch drohend die Zähne fletschen, weil jemand zynisch versucht, sich vor euch, vor alle zu drängeln?» [6, с. 44].*

Питально-відповідні форми, а особливо їхнє нагромадження, часто сигналізують про внутрішню боротьбу оповідача, сумніви чи напругу. Вагомою особливістю стилістичного синтаксису Юрія Андруховича є передача діалогового мовлення у формі риторичних питань і відповідей на них. По-перше, таке відображення діалогу максимально наближене до розмовного варіанта, коли одна людина переказує власний або чийсь діалог.

У такому разі реципієнт самостійно здогадується, кому належить та чи інша фраза. По-друге, прагматичний характер такого способу можна пояснити незначною суттєвістю розмови. Саме тому автор не вдається до нормативного оформлення діалогового мовлення, а змушує нас швидко «пробігтися» по його суті:

«Взагалі, що з ним надумали робити? Зносити? Шкода: <...> Реставрувати? Нема кому» [1, с. 38].

«Was man wohl damit vorhat? Abreißen? Schade: Restaurieren? Wer sollte das können?» [6, с. 78].

«Суть розмови стара як світ: спокушання. Чи не хотіли б ви, Отто Вільгельмовичу, допомагати нам у нелегкій нашій роботі? Не хотів би, дякую за довіру, чому, дозвольте поцікавитися? Бо не той у мене, у-и, характер, та й деякі погляди не збігаються. Які це такі погляди? Ну, релігійні, наприклад. Але ж ви патріот? Гм, патріот, звичайно. Якщо ви справжній патріот, то повинні нам допомагати. Ні, вибачте. Я краще буду своєю справою робити. Як патріот. А ви займайтеся своєю. Успіхів. Не думали ми, що ви такий байдужий до своєї батьківщини, Отто Вільгельмовичу. Що ж, ми зробимо щодо вас неминучі висновки. Робіть. Це ваше право. Вам за це гроші платять, що ви робите висновки» [1, с. 52].

«Möchten Sie, Otto Wilhelmowitsch, uns nicht vielleicht bei unserer schweren Arbeit helfen? Möchte ich nicht, danke für Ihr Vertrauen. Und warum nicht, wenn Sie die Frage erlauben? Weil ich nicht so einen, mmh, Charakter habe, und einige meiner Ansichten passen wohl auch nicht so recht. Was denn für Ansichten? Na, zum Beispiel religiöse. Aber Sie sind doch Patriot? Hm, Patriot, natürlich. Wenn Sie ein echter Patriot sind, dann müssen Sie uns helfen. Nein, Entschuldigung. Ich tue lieber meine eigene Arbeit. Als Patriot. Und Sie machen die Ihre. Wünsche viel Erfolg. Wir hätten nicht gedacht, dass Sie, Otto Wilhelmowitsch, Ihrem Vaterland gegenüber so gleichgültig sind. Wir müssen also, was Sie betrifft, die entsprechenden Schlüsse ziehen. Tun Sie das. Das ist Ihr gutes Recht. Sie werden dafür bezahlt, Schlüsse zu ziehen» [6, с. 105].

Прагматичний потенціал **повтору** як стилістичного засобу на синтаксичному рівні також не є однозначним. У «Московіаді» Юрія Андруховича він виконує функцію переконання (1), а також – продовження чи довготривалості дії (2). Розглянемо, як пропонує перекладач відобразити ці два прагматичні значення:

1. «Мене тут немає, повторював ти. Мене немає. І з головою накривався ковдрою. Тебе не

було» [1, с. 17]. «*Ich bin nicht da, wiederholst du. Ich bin nicht da. Nicht da. Und steckst den Kopf unter die Decke. Du bist nicht da*» [1, с. 37].

«Але нічого. Нічого, нічого. І ця кров буде відплачена. І ця кров. Невинна кров...» [1, с. 50].

«*Aber ist gut. Ist gut. Auch für dieses Blut muß bezahlt werden. Auch für dieses Blut. Unschuldiges Blut...*» [6, с. 101].

2. «Я маю розкладачку, я буду поруч, просто я буду поруч, просто я буду подавати тобі те, що ти хочеш» [1, с. 42].

«*Ich habe ein Klappbett, ich werde in der Nähe sein, einfach nur in der Nähe, werde dir einfach nur bringen, worauf du Lust hast*» [6, с. 85].

Часто використовує Ю. Андрухович і синонімічні повтори, які дають можливість не змінювати думку, змінивши спосіб її висловлення. При цьому вона чітка, виразна й зрозуміла:

«Тобі залишається тільки підкорятися, бо ти тут уперше і взагалі наймолодший, ти поміж ними **шмаркач, синуля, бахур, пацан...**» [1, с. 22].

«*Du musst dich fügen, denn du bist zum ersten Mal hier und überhaupt der Jüngste, Rotzlöffel, Söhnchen, Knabe, Brut...*» [6, с. 46].

Звернімо увагу й на такі складники синонімічних повторів, які поза контекстом роману не є синонімами:

«Горілка зробилась **абсолютом, священною метою, небесною валютою, чашею Грааля, алмазами Голконди, золотом світу**» [1, с. 13].

«*Wodka wurde absolut: oberstes Ziel, himmlische Währung, Heiliger Gral, Golconda-Diamant, Gold der Welt*» [6, с. 29].

Одним із найпоширеніших у творі стилістичних засобів є парантеза. За допомогою парантези автору вдається в одному реченні висловити кілька позицій, тобто змусити речення бути багаторівневим, надати ситуації об'ємного характеру.

Прагматичні значення парантез у романі та його перекладі:

1) додаткова інформація до просторово-часових характеристик ситуації:

а) місце: «За стіною – **в жіночій душовій** – суцільні реготи і сміх» [1, с. 9].

«*Hinter der Wand – in der Frauendusche – permanentes Lachen und Kichern*» [6, с. 21];

б) звуки: «Двері в підземний коридор відхилиш якомога обачніше (**а той голос, голос чути навіть сюди, що за мана, мана-мана!**)» [1, с. 9].

«*Du öffnest so vorsichtig wie möglich die Tür zum Kellerflur (die Stimme dringt sogar bis hierher, fatale Fata Morgana!)*» [6, с. 23];

в) спосіб дії: «Двері знову – **невблаганно повзуче** – рушили докоти, і саме тоді, коли вони нарешті зійшлися, він устиг пальнути кілька разів» [1, с. 86];

«**Unerbittlich langsam** kriechen die Türen wieder zusammen; als sie sich gerade ganz geschlossen haben, drückt er mehrmals ab.» [6, с. 170];

2) припущення:

«...що хтось із чеченів (**а найпевніше – всі чечени, разом узяті**) відмагуляв учора в ліфті спорторга Яшу...» [1, с. 3].

«...daß einer der Tschetschenen (**wahrscheinlich aber alle Tschetschenen zusammen**) dem Sportorg Jascha im Lift die Fresse poliert hat...» [6, с. 9];

3) зміна часових параметрів, внесення до ситуації передісторії:

«От із горілкою дедалі більше проблем, її чомусь – **уперше в російській історії** – не вистачає на всіх» [1, с. 13].

«Auch mit dem Wodka gibt es immer mehr Probleme. **Zum ersten Mal in der russischen Geschichte** reicht er nicht für alle» [6, с. 29].

У той час, коли для українськомовного читача достатньо лише за допомогою парантези нагадати, що в Росії ніколи не було проблем із нестачею горілки, перекладачеві доводиться пояснювати це повним реченням.

«Ліфт їхав безконечно довго, і ти встиг побачити в ньому калюжу крові на підлозі (**ї тут когось катрупили!**)» [1, с. 86].

«Der Lift fährt unendlich lange, und du entdeckst auf dem Boden eine Blutlache (**hier haben sie also auch jemanden abgeschlachtet!**)» [6, с. 170].

«То, може, «Артур», підказує другий (**десь прочув, собацюра, що Рембо Артюром звався!**)» [1, с. 56].

«Dann halt «Arthur», schlägt der Zweite vor (**der Schweinehund hat irgendwo gehört, wie Rimbaud mit Vornamen hieß!**)» [6, с. 114];

4) діалог із читачем:

«Щоб устигнути до освітленого й людного перону, перш ніж пронесеться по твоїх ребрах безжальна колісниця прогресу (**хе-хе, сильно сказано?!**)» [1, с. 69].

«Den hellen und belebten Bahnsteig erreichen, bevor das mitleidlose Räderwerk des Fortschritts über deine Rippen rollt (**ho, ho, welch starke Worte!**)» [6, с. 140].

Безперечно, зберегти всі прагматичні значення оригіналу й відобразити його прагматичний потенціал у повному обсязі не вдасться жодному перекладачеві, оскільки реципієнти оригіналу та перекладу належать до різних лінгвокультур, і навіть еквівалентний переклад художнього тексту не завжди забезпечить однакове трактування певної мовленнєвої ситуації твору читачами оригіналу та перекладу.

Висновки і пропозиції. Бачимо, що порушення мовних засобів на стилістичному рівні призводить у перекладі до втрати чи спотворення прагматики оригіналу, а спроби відтворити їх – до збереження архітектоніки тексту та способу імпліцитного діалогічного мовлення автора з читачем, що забезпечує вищий рівень еквівалентності тексту оригіналу з його перекладом. Тому за перекладачем залишається головне завдання – прагматична адаптація тексту на найвищому можливому рівні, щоб викликати в іншомовного читача ту саму реакцію на текст, що й у читача оригіналу. Проте важливо пам'ятати, що у творчості Юрія Андруховича вагомим є не лише «що він каже», а й «як він це каже». Тому для кращого сприйняття цього письменника важливо зберігати не лише прагматичні значення, а й способи їх викладення для збереження індивідуального стилю автора, навіть коли він звучить іншою мовою. Такий аналіз слід здійснити на всіх мовних рівнях, виявити особливості постмодерної літератури в Україні, індивідуальний стиль Ю. Андруховича, лінгвопрагматичні особливості оригіналів і оптимальні способи адаптацій прагматичних значень німецькою мовою.

Список літератури:

1. Андрухович Ю. Московіада. Роман жахів. Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2000. 152 с.
2. Дудик П. Стилістика української мови. Київ: Альма-матер, 2005. 368 с.
3. Конопленко Н. Парцеляція як чинник текстотворення у прозі Б.-І. Антонича. URL: <http://kulturamovy.univ.kiev.ua/KM/pdfs/Magazine68-69-13.pdf>.
4. Пентиліук М. Стилістичні фігури та їх емоційно-оцінне значення у романі «Сад гетсиманський». URL: http://linguistics.kspu.edu/webfm_send/861.
5. Пономарів О. Стилістика сучасної української мови. Підручник. К.: Либідь, 1993. 248 ст.
6. Andruchowitsch J. Moscoviada. Übersetzt aus dem Ukrainischen von Sabine Stöhr – Frankfurt-am-Main: Suhrkamp Verlag, 2006. 223 S.

**ПРАГМАТИКА СИНТАКСИСА В ОРИГИНАЛЕ И ПЕРЕВОДЕ
РОМАНА «МОСКОВИАДА» Ю. АНДРУХОВИЧА**

Статья посвящена анализу синтаксических конструкций и оборотов в романе «Московиада» Юрия Андруховича и его переводе на немецкий язык Забины Штьор. Синтаксис выполняет в тексте не только грамматические функции, но и является составной прагматического потенциала произведения. Именно поэтому при переводе художественных произведений важной задачей является проанализировать прагматические значения оригинала, заложенные на синтаксическом уровне, и сохранить в переводе не только их форму, но и содержание.

Ключевые слова: прагматика, прагматический потенциал, Юрий Андрухович, «Московиада», синтаксические обороты, прагматика синтаксиса, художественный перевод.

**THE PRAGMATICS OF THE SYNTAX IN THE ORIGINAL AND TRANSLATION
OF THE NOVEL “MOSCOVIADA” BY YURI ANDRUKHOVYCH**

The article is devoted to the analysis of syntactic constructions and turns in the novel “Moscoviada” by Yuri Andrukhovych and its translation into the German language by Sabine Stöhr. The syntax has not only grammatical functions in the text, but also is a compound of the pragmatic potential of the work. That is why when translating works of art, an important task is to analyze the pragmatic meanings of the original at the syntactic level and to preserve in the translation not only their form, but also the pragmatic sense.

Key words: pragmatics, pragmatic potential, Yuriy Andrukhovych, Moscoviada, syntactic constructions, pragmatics of syntax, artistic translation.